

Rekli so

Kdo bo grešni kozel?

Janez Janša, prvak SDS, v včerajšnjem zapisu na spletni strani svoje stranke: "Naslednja vlada bo imela tako izjemno omejen manevrski prostor, v nekaj mesecih bo razglašena za edinega krivca za obstoječe stanje in tisti, ki danes uničujejo razvojno podlago Slovenije, si obetajo njen kratki vek trajanja in svojo hitro vrnitev. Takšno ravnanje v stilu 'požgane zemlje' pa ima lahko za akterje tudi dvorezne posledice, saj ni vnaprejšnjega zagotovila, da se bo po volitvah dejansko našel tisti, ki bo želel ob kaki trhlji koaliciji in pičli večini dejansko prevzeti vlogo grešnega kozla. Ponovljen mandat sedanje oblastne garniture z maskami ali brez mask tako imenovanih novih obrazov bi predstavljal katastrofalen razvojni obet za državo, vendar ta možnost zaradi prej opisanih razlogov ni popolnoma izključena. Kadrovske povsem izvotljene politične opcije tranzicijske levice z vsemi rezervami vred nima ljudi, ki bi se bili sposobni spopasti s težavnimi razmerami, v katerih je Slovenija. Če bi jih imela, bi jih vpoklicala najpозnejše v teh dneh. Kadrovske nabor nadomestne ministrske ekipe, na katerega bo Pahor v torek vezal zaupnico, nazorno ilustrira izvotljenost njihovega kadrovskega bazena. Prav vsak, ki mu nataknejo novoobrazno masko in ga potisnejo v javni prostor, ima za sabo jasno prepoznavno zgodovino in raboto v okviru levotranzijske opcije." (mst)

Nespremenjene cene goriv

Vlada je na dopisni seji spet znižala trošarine za energente, tako da cene pogonskih goriv in kurilnega olja prihodnjih 14 dni ostajajo nespremenjene. Za liter 95-oktanskega bencina bo še naprej treba odšteti 1,287 evra, za liter 100-oktanskega 1,300 evra in za liter dizelskega goriva 1,238 evra. Liter kurilnega olja bo stal 0,919 evra oziroma enako kot doslej. (sta)

VOX POPULI

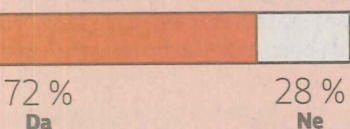
Verjamete, da bodo dimnikarska podjetja vrnila preveč zaračunane potne stroške?

Da Ne

www.vecer.com

Odgovor na prejšnje vprašanje

Ali podpirate neodvisno Palestino?

Število glasov: 427

Ekonomsko (ne)slobodni svet

Lestvica ekonomske svobode 2011*

Mesto	Skupna ocena
Hongkong	1 9,01
Singapur	2 8,68
Nova Zelandija	3 8,20
Švica	4 8,03
Avstralija	5 7,98
Velika Britanija	8 7,71
ZDA	10 7,60
Slovaška	13 7,56
Danska	15 7,52
Estonija	15 7,52
Madžarska	15 7,52
Ciper	18 7,51
Avstrija	19 7,50
Luksemburg	20 7,49
Nemčija	21 7,45

Fraser Institute
Svetovni gospodarski forum (WEF)
Poslovna šola IMD
Svetovna banka

Lestvica ekonomske svobode
Lestvica svetovne konkurenčnosti
Svetovni letopis konkurenčnosti
Lestvica enostavnosti podjetniškega poslovanja

Slovenska umestitev v 2011*	Slovenska umestitev v 2010*
74. med 141 državami	61. med 141 državami
57. med 142 državami	45. med 142 državami
51. med 59 državami	52. med 59 državami
42. med 183 državami	43. med 183 državami

* Leto izida lestvice, čeprav ta prikazuje stanje za nazaj. Lestvice namreč temeljijo na javnodostopnih podatkih – ti pa so objavljeni tudi z večletno zamudo.

VEČER

* Opisuje stanje v letu 2009, saj države svoje podatke objavljajo z zamudo.

Vir: Fraser Institute, Economic Freedom of the World 2011

V Sloveniji se razrašča ekonomska nesvoboda

V danes objavljeni lestvici ekonomske svobode kanadskega instituta Frazer je Slovenija padla na 74. mesto. Zdaj zaostajamo že za Haitijem, Nikaragvo in Kirgistanom

JURE STOJAN

Kako svobodni smo v Sloveniji, kar se gospodarstva tiče? Ne preveč. Med 141 državami sveta pademo v spodnjo polovico, na 74. mesto (z oceno 6,78). To izhaja iz lestvice ekonomske svobode, ki jo danes objavlja kanadski raziskovalni institut Frazer. To je precejšnji padec glede na lansko izdajo lestvice, ko je Slovenija zasedala 61. mesto (z oceno 6,94). To nas uvršča na sam rep Evropske unije, manj svobodno je samo še gospodarstvo v Grčiji (na 81. mestu, z oceno 6,55).

Neučinkovita in okorna država

"Bi se vi zamislili, če bi vedeli, da smo na lestvici ekonomske svobode izmed držav Evropske unije prehiteli samo Grčijo, in to samo za pičle 0,23 točke?" je zgrožena Tanja Štumberger iz washingtonskega raziskovalnega instituta Cato, ki je sodelavka lestvice. "Zataskamo si oči pred realnostjo. Naša država je preobsežna, k čemur prispevajo prevelika državna potrošnja, visoka obdavčitev dela, visoki transferji in subvencije kot delež BDP. Hkrati slovenska država trdoglavo omejuje tuje lastništvo in investicije, vztraja pri nefleksibilnem trgu dela in obsežni regulativi privatnega sektorja, medtem ko naredi bore malo glede počasnih in neučinkovitih sodnih mlinov. Ta zelo temna slika Slovenije se lahko spremeni na bolje le, če se izvedejo že dolgo prepotrebne strukturne reforme, kar bi pomenilo bistven umik države iz gospodarstva in bi posledično povečalo ekonomsko svobodo Slovencev in Slovenk."

Zakaj se je Slovenija odrezala tako slabo na lestvici ekonomske svobode? Lestvica temelji na 42 različnih kazal-

cih, združenih v pet sklopov. Najslabše smo se odrezali pri javni upravi, ki je v Sloveniji prevelika in preveč neučinkovita (tu smo celo na 108. mestu od 141). Sledijo zakoni in pravilniki, ki urejajo področje dela in poslovanja (na 92. mestu). Nekatere na sredini smo pri pravnem varstvu premoženja (na 68. mestu) in svobodi mednarodnega trgovanja (na 64.). Dobro smo se odrezali samo v sklopu, kjer je Ljubljana vso kontrolo prepustila Frankfurtu: pri boju proti inflaciji (tu smo, tako kot vse druge države evrskega območja, na 6. mestu).

Slovenija na nobeni lestvici ni dobra

Umestitev na danes objavljeni lestvici utrjuje slabo podobo slovenskega gospodarstva in slovenske države, kot jo zadnja leta slikajo mednarodne primerjave. Na lestvici konkurenčnosti, ki jo je 7. septembra objavil Svetovni gospodarski forum, je Slovenija letos padla za dvanajst položajev, na 57. mesto. To je ameriškega veleposlanika Josepha A. Mussomelija spodbudilo k (za diplomata) nenavadno kritičnim besedam. "Slovenija na boleč način spoznava, da ohranjanje statusa quo in položaja v globalnem gospodarstvu pomeni drseti vse bolj nazaj," je povedal minuli petek na poslovnem zajtrku Ameriške gospodarske zbornice. Raziskava konkurenčnosti švicarske poslovne šole IMD pa nas je maja letos umestila prav na rep lestvice, na 51. mesto med 59 preučevanimi državami.

Poudariti velja, da lestvice v svojih izračunih uporabljajo veliko število enakih podatkov (kot jih objavljajo Svetovna banka, OECD in evropski statistični urad Eurostat). Zato ni presenetljivo, da se Slovenija na njih umešča podobno slabo. Vendar lestvice različnim kazalcem pripisujejo različno težo, odvisno od tega, katera tema je v ospredju. Lestvica ekonomske svobode (Inštitut Frazer jo pripravlja od leta 1996) je nastala na pobudo treh Nobelovih nagrajencev iz ekonomije: Douglasa Northa, Gerryja Beckerja in Milтона Friedmana. Predvsem slednji

"Slovenska država trdoglavo omejuje tuje lastništvo in investicije, vztraja pri nefleksibilnem trgu dela in obsežni regulativi privatnega sektorja, medtem ko bore malo naredi glede počasnih in neučinkovitih sodnih mlinov"

je slovito trdil, da je ekonomska svoboda prvi pogoj za vse druge oblike svobode, tudi za politično svobodo. Iz Friedmanove misli tudi sledi, da je večja ekonomska svoboda tudi prvi pogoj za večjo konkurenčnost gospodarstva.

Sicer ima največ gospodarske svobode Hongkong (z oceno 9,01, preostala Kitajska pa je z oceno 6,43 na 92. mestu). Najbolje uvrščena Evropska država pa je Švica (na 4. mestu z oceno 8,03). Spodletelo je tudi ZDA, ki so desetletja veljale za vzor ekonomske svobode in so se tradicionalne umeščale med tri najbolj svobodne države sveta. Med recesijo se je to spremenilo. Že lani so padle na šesto mesto, letos celo na deseto.

13 mest je Slovenija izgubila v enem letu

Če svet pogledamo v celoti, pa se širi ekonomska nesvoboda. "Zmanjšanje stopnje ekonomske svobode po vsem svetu, skupaj z dramatičnim padcem Združenih držav in drsenjem najrazvitejših držav, bi moralo skrbeti nosilce gospodarske politike in državljanse vseh držav," za Večer opozarja Ian Vasquez iz inštituta Cato. "Ekonomska svoboda je namreč v središču napredka človeštva, ne samo glede finančnega okrevanja in dolgoročne gospodarske rasti. Ekonomska svoboda je tesno povezana s širokim naborom kazalcev blagostanja človeštva. Prebivalci držav z več tovrstne svobode uživajo daljšo življenjsko dobo, imajo manj korupcije, boljši dostop do čiste vode, več izobrazbe, več državljanskih in političnih svoboščin, manj otroške umrljivosti, manj revščine, boljše naravno okolje itd. Nekatere vlade pa so se lotile brezobzirnega zapravljanja in perverzних posegov na trge - pred sedanjem dolžniško krizo in med njo. Da so pri tem vlade prezrle vse dokaze o pomenu ekonomske svobode, bo terjalo še visoko ceno v obliki padca življenjskega standarda njihovih državljanov."